

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้จะกล่าวถึงหัวข้อและประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. ห้องสมุดมหาวิทยาลัย
 - ความสำคัญ
 - ทรัพยากรสารสนเทศ
 - บริการ
 - เครื่องมือช่วยค้น
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
 - การจัดการศึกษา
 - หอสมุดกลาง
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย

ความสำคัญ

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพของมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่สนับสนุนการเรียน การสอน การค้นคว้าวิจัย และเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้สำหรับ อาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรในมหาวิทยาลัย (Prytherch 2000: 3; Reitz 2004: 743) โดยทำหน้าที่จัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับนโยบายและหลักสูตรที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย ให้บริการสารสนเทศทุกรูปแบบ และจัดทำเครื่องมือช่วยค้น เพื่อให้ผู้ใช้เข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้ สะดวก และรวดเร็ว (Line 1990: 1-2)

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย จึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ดังนี้

1. เป็นแหล่งรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภททั้งในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ และรูปแบบดิจิทัล ในสาขาวิชาต่างๆ ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาและส่งเสริมประสิทธิภาพด้านการเรียนการสอน และการค้นคว้าวิจัย รวมทั้งจัดทำเครื่องมือช่วยค้นเพื่อให้เข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว (McKnight 2002: 266-267)

2. เป็นแหล่งรวมองค์ความรู้ สำหรับการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเพื่อพัฒนาคุณภาพของบัณฑิต รวมทั้งการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ (Kanwal 2006: 156; Braun 2002: 46-47)

3. เป็นศูนย์รวมการให้บริการสารสนเทศ ที่เชื่อมโยงเครือข่ายสารสนเทศทั้งในระดับชาติ และระดับสากล รวมทั้งการเสริมสร้างทักษะการสืบค้นสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย และทักษะในการเลือกใช้สารสนเทศ โดยมีบรรณารักษ์ที่มีความรู้ ความชำนาญทำหน้าที่ให้คำแนะนำในการใช้สื่อสมัยใหม่และเครื่องมือช่วยค้น เพื่อให้ผู้ใช้เข้าถึงสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำสารสนเทศไปใช้ได้ตามวัตถุประสงค์ (Ennis 2000; Kunneke 2000)

4. เป็นแหล่งที่มีการจัดบริการสารสนเทศที่หลากหลาย เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศทั้งที่มีและไม่มีในห้องสมุด เช่น บริการยืมระหว่างห้องสมุด บริการนำส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ บริการตอบคำถามออนไลน์ผ่านหน้าเว็บไซต์ห้องสมุด บริการจองหนังสือทางเว็บไซต์ เป็นต้น เพื่อให้ผู้ใช้มีโอกาสเข้าถึงสารสนเทศที่ตอบสนองความต้องการและนำไปใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด (Brophy, Fisher, and Clarke 2002)

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยได้พัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ตามความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และองค์ความรู้ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการศึกษาผู้ใช้เป็นงานหนึ่งที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ได้ดำเนินการเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว โดยนำผลของการศึกษามาปรับปรุงการให้บริการและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของห้องสมุด (Kay 1995: 37-48; Butler and Gratch 1982: 322-323) เช่น การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ การปรับปรุงบริการหรือเพิ่มบริการใหม่ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้ การปรับปรุงเครื่องมือช่วยค้นเพื่อช่วยให้ผู้ใช้เข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้ดีขึ้น รวมทั้งการปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้ใช้บริการตระหนักถึงทรัพยากรสารสนเทศ และบริการของห้องสมุด เป็นต้น

ทรัพยากรสารสนเทศ

ทรัพยากรสารสนเทศเป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับการให้บริการกับผู้ใช้ ทรัพยากรสารสนเทศสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 รูปแบบ คือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สำหรับทรัพยากรสารสนเทศที่สำคัญของห้องสมุดมหาวิทยาลัย มีดังนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นทรัพยากรสารสนเทศ ที่ผู้ใช้สามารถใช้ประโยชน์ได้ทั้งในด้านการศึกษา การค้นคว้าวิจัย และความบันเทิง สื่อสิ่งพิมพ์สามารถจำแนกประเภท (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ 2547; Brophy 2005; Secker 2004) ได้ดังนี้

1.1 หนังสือทั่วไป เป็นสิ่งพิมพ์ที่ให้เนื้อหาครอบคลุมเรื่องราวและความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ รวมทั้งความบันเทิง หนังสือทั่วไปมีหลายประเภท ได้แก่ ตำรา หนังสือวิชาการ หนังสือหลักสูตร หนังสือสารคดี นวนิยาย เรื่องสั้น ห้องสมุดมหาวิทยาลัยบางแห่ง อาจจัดหาหนังสือประเภท แบบเรียน คู่มือครู และหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน ไว้ให้บริการสำหรับคณะที่เปิดสอนด้านการศึกษา และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบันห้องสมุดมหาวิทยาลัยจัดหาหนังสือทั้งในรูปแบบสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไว้ให้บริการกับผู้ใช้

1.2 หนังสืออ้างอิง เป็นหนังสือให้ความรู้ในด้านต่างๆ อย่างสั้นๆ เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าอ้างอิงเฉพาะเรื่องที่ต้องการ โดยไม่จำเป็นต้องอ่านทั้งเล่ม หนังสืออ้างอิงมีหลายประเภท เช่น พจนานุกรม สารานุกรม หนังสือรายปี และนามานุกรม เป็นต้น

1.3 วารสาร เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีความสำคัญต่อการศึกษา ค้นคว้าวิจัย ประกอบด้วยบทความวิชาการและบทความวิจัยที่ทันสมัย เนื่องจากมีการจัดพิมพ์อย่างต่อเนื่อง มีกำหนดออกที่แน่นอน เช่น รายเดือน ราย 2 เดือน ราย 3 เดือน เป็นต้น ผู้ใช้สามารถติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการในสาขาวิชาต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว วารสารที่ให้บริการในห้องสมุดมหาวิทยาลัยมีทั้งในรูปแบบสิ่งพิมพ์ และในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งผู้ใช้สามารถสืบค้นได้โดยไม่ต้องไปที่ห้องสมุด

1.4 นิตยสาร เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีกำหนดออกแน่นอนและต่อเนื่อง เช่นเดียวกับวารสาร แต่มีเนื้อหาที่หลากหลายและเน้นความบันเทิง รวมทั้งมีภาพประกอบจำนวนมาก

1.5 หนังสือพิมพ์ เป็นสิ่งพิมพ์ที่เสนอข่าวที่ทันต่อเหตุการณ์ และเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของคนทั่วไป ประกอบด้วยเนื้อหาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง หนังสือพิมพ์จึงเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้อ่านเพื่อติดตามเหตุการณ์ความเป็นไปในสังคม ทั้งภายในและภายนอกประเทศได้อย่างสม่ำเสมอ

1.6 สิ่งพิมพ์รัฐบาล เป็นสิ่งพิมพ์ที่ออกโดยหน่วยงานของทางราชการ เพื่อเผยแพร่ผลการปฏิบัติงาน ผลงานวิชาการ นโยบายการดำเนินงาน กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของราชการ จัดเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่มีความสำคัญสำหรับการใช้ค้นคว้าข้อมูลต่างๆ ของทางราชการ

1.7 วิทยานิพนธ์ เป็นสิ่งพิมพ์ที่เป็นผลงานการค้นคว้าวิจัยของนักศึกษา ซึ่งเป็นข้อกำหนดตามหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาโท ปริญญาตรี และคุณวุฒิปริญญาตรี วิทยานิพนธ์สามารถใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย และนักศึกษาค้นคว้า เพื่อเป็นแนวทางในการตรวจสอบหัวข้อวิทยานิพนธ์ และวิธีดำเนินการวิจัย

1.8 รายงานการวิจัย เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีความสำคัญในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ และการแก้ปัญหาในด้านต่างๆ จัดทำโดยอาจารย์ และนักวิจัยที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านนั้นๆ รายงานการวิจัยสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และใช้เป็นแนวทางในการวิจัย เช่นเดียวกับวิทยานิพนธ์

1.9 จุลสาร (Pamphlets) เป็นสิ่งพิมพ์ที่ให้เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างสั้นๆ จบสมบูรณ์ในเล่ม มีความยาวประมาณ 5-48 หน้าโดยทั่วไปพิมพ์แจกเป็นอนินนันทนาการ ข้อมูลที่ตีพิมพ์ในจุลสาร เป็นข้อมูลที่ต้องการเผยแพร่ให้ทราบในวงกว้าง เช่น คำแนะนำ ข้อควรปฏิบัติ การแจ้งข่าวสาร ของหน่วยงานทางราชการหรือองค์กรต่างๆ ข้อมูลที่ได้จากจุลสารสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าในเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้

1.10 กฤตภาค (Clippings) เป็นสิ่งพิมพ์ที่ได้จากการตัดข่าวและบทความจากหนังสือพิมพ์ หรือบทความวารสาร ในหัวข้อต่างๆ ที่ทันเหตุการณ์และนำมาแปะบนกระดาษให้หัวเรื่องและระบุแหล่งที่มา ปัจจุบันห้องสมุดมหาวิทยาลัยหลายแห่งได้บอกรับกฤตภาคข่าวในรูปแบบของฐานข้อมูลซีดีรอม และฐานข้อมูลออนไลน์ เพื่อให้ผู้ใช้สืบค้นข้อมูลได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

2. สื่อโสตทัศน เป็นวัสดุสารนิเทศที่บันทึกข้อมูลอยู่ในรูปของอุปกรณ์การศึกษา เพื่อช่วยส่งเสริมการศึกษาแก่ผู้เรียน ให้เข้าใจได้รวดเร็วยิ่งขึ้น สามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ สื่อโสตทัศนที่สามารถดูด้วยตาเปล่าได้ และสื่อโสตทัศนที่ต้องใช้กับอุปกรณ์พิเศษ (จารุพร 2542: 109-114; Debbie 2002: 38) ดังนี้

2.1 สื่อโสตทัศนที่สามารถดูด้วยตาเปล่าได้ ส่วนใหญ่เกิดจากการวาด การเขียน หรือการออกแบบด้วยมือ หรือที่เรียกว่า วัสดุฉายเส้น หรือภาพพิมพ์ จำแนกออกเป็น

2.1.1 รูปภาพ ได้แก่ ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพเขียน รูปภาพสามารถเล่าเรื่องได้ด้วยตนเองช่วยให้เข้าใจเนื้อหาสาระของเรื่องได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.1.2 แผนที่และลูกโลก เป็นทัศนวัสดุที่ให้ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับพื้นผิวโลก ลักษณะภูมิประเทศ แผนที่แสดงข้อมูลในลักษณะที่แบนราบ ส่วนลูกโลกแสดงข้อมูลของผิวโลกในลักษณะทรงกลม

2.2 สื่อโสตทัศนที่ต้องใช้กับอุปกรณ์พิเศษ เพื่อให้สามารถฟังหรือมองเห็นภาพได้ จำแนกได้ดังนี้

2.2.1 สไลด์ เป็นภาพนิ่งทำจากฟิล์มสไลด์และนำมาเข้ากรอบใช้ได้ทั้งแผ่นเดี่ยวๆ หรือใช้เป็นชุดในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง ทั้งมีเสียงประกอบและไม่มีเสียงประกอบ นำมาใช้ประโยชน์ในการศึกษาทุกสาขาวิชา รวมทั้งการศึกษาภาพและเหตุการณ์ในอดีตถึงปัจจุบัน

2.2.2 ภาพยนตร์ คือ วัสดุที่ให้ภาพเคลื่อนไหวเป็นธรรมชาติ ขนาดของฟิล์มภาพยนตร์ที่ให้บริการในห้องสมุด คือ 8 มม. และ 16 มม. มีทั้งบันทึกเสียงบรรยาย และ ไม่บันทึกเสียงบรรยาย ให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ ทุกด้าน รวมทั้งการสาธิตหรือการสอนทักษะ เพื่อให้ผู้ศึกษาและฝึกปฏิบัติ

2.2.3 เทปบันทึกภาพ (Video tapes) คือวัสดุที่บันทึกภาพและเสียงลงบนเทปแม่เหล็ก และบรรจุในตลับ เทปบันทึกภาพนอกเหนือจากบันทึกความรู้ในเรื่องต่างๆ เช่นเดียวกับวัสดุประเภทอื่นๆ แล้วยังให้ข้อมูลใหม่ๆ เป็นปัจจุบัน เช่น ภาพเหตุการณ์ การสัมภาษณ์ บุคคลสำคัญ การบรรยาย การอภิปราย เป็นต้น

2.2.4 แผ่นบันทึกภาพ (Video disc และ Digital versatile disc) เป็นเทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูลภาพและเสียงลงบนแผ่นพลาสติกกลมเคลือบอลูมิเนียม ให้ข้อมูลทั้งด้านการศึกษาและความบันเทิงเช่นเดียวกับเทปบันทึกภาพ แต่มีสมรรถนะในการใช้งานสูงกว่า จึงเป็นที่นิยมในปัจจุบัน

2.2.5 เทปบันทึกเสียง เป็นทรัพยากรสารสนเทศที่มีการบันทึกเสียงลงบนเทปแม่เหล็ก และบรรจุในตลับ ใช้ประโยชน์มากในการศึกษาด้วยตนเอง โดยเฉพาะการเรียนภาษา เทปบันทึกเสียงยังบรรจุสารนิเทศอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า เช่น การอ่านบทกวีนิพนธ์ บทละคร การสัมภาษณ์ การอภิปราย การบรรยาย เป็นต้น

2.2.6 แผ่นบันทึกเสียง (Audio disc) เป็นแผ่นบันทึกข้อมูลเสียงในรูปดิจิทัลที่ทำจากแผ่นพลาสติกเคลือบด้วยอลูมิเนียม มีลักษณะกลมบางคล้ายจานแม่เหล็ก เป็นที่นิยมในปัจจุบัน เนื่องจากคุณภาพของเสียงมีความคมชัด ให้ข้อมูลทั้งด้านสาระความรู้และความบันเทิง เช่น แผ่นบันทึกเสียงบทเรียนทางภาษา แผ่นบันทึกเสียงคำอภิปราย คำบรรยาย แผ่นบันทึกเสียงดนตรี และแผ่นบันทึกเสียงเพลง เป็นต้น

2.2.7 วัสดุย่อส่วน (Microforms) เป็นวัสดุที่ถ่ายหน้าหนังสือวารสาร หรือเอกสารอื่นๆ ทั้งเล่ม ย่อส่วนลงบนแผ่นฟิล์มถ่ายภาพ วัสดุย่อส่วนที่ใช้โดยทั่วไป มี 2 ประเภท คือ ไมโครฟิล์ม และไมโครฟิช ไมโครฟิล์มมักใช้บันทึกสารนิเทศที่มีความต่อเนื่อง เช่น วารสารฉบับย้อนหลัง หนังสือพิมพ์ เป็นต้น ส่วนไมโครฟิชใช้บันทึกสารนิเทศที่มีขนาดสั้นและไม่ต่อเนื่อง เช่น หนังสือ วิทยานิพนธ์ เป็นต้น

3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง สื่อที่สามารถจัดเก็บข้อมูลได้ในปริมาณมหาศาล โดยข้อมูลจัดเก็บอยู่ในรูปดิจิทัล สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ห้องสมุดจัดให้บริการ โดยทั่วไป (Singh and Gautam 2004: 249-260; Jacso 2004: 371-376) ได้แก่

3.1 ซีดีรอม เป็นสื่อที่ใช้บันทึกข้อมูลได้หลายลักษณะ เช่น ข้อมูลบรรณานุกรมของบทความวารสาร หนังสือหรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ และอาจมีหรือไม่มีสาระตั้งแปล

ประกอบ รวมทั้งข้อมูลที่เป็นเนื้อหาฉบับเต็ม เช่น พจนานุกรม สารานุกรม นามานุกรม เป็นต้น ตัวอย่างของซีดีรอมพจนานุกรม เช่น Collins Talking Dictionary เป็นซีดีรอมพจนานุกรมสำหรับผู้ที่ต้องการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างชาติ มีให้เลือก 6 ภาษา คือ ภาษาสเปน อิตาลี เยอรมัน ฝรั่งเศส โปรตุเกส เยอรมัน และภาษาบราซิล ตัวอย่างซีดีรอมที่ให้ข้อมูลบรรณานุกรม เช่น Information Science 1996- ปัจจุบัน เป็นซีดีรอมครรรชนีและสารระสังเขปเอกสารสิ่งพิมพ์ในสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

3.2 ฐานข้อมูลออนไลน์ (Online databases) เป็นฐานข้อมูลที่ใช้สามารถสืบค้นผ่านระบบเครือข่ายที่จัดให้บริการ ข้อมูลที่จัดเก็บในฐานข้อมูลจำแนกเป็นข้อมูลบรรณานุกรมหนังสือ บทความวารสาร และสิ่งพิมพ์อื่นๆ ข้อมูลสารระสังเขป ข้อมูลตัวเลข สถิติ และเนื้อหาเต็มของสิ่งพิมพ์ ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ให้บริการในห้องสมุดมหาวิทยาลัย โดยทั่วไป มี 2 ลักษณะ คือ ฐานข้อมูลบรรณานุกรม และฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็ม

ฐานข้อมูลบรรณานุกรม เช่น ฐานข้อมูลรายการออนไลน์ของห้องสมุด (OPAC) ฐานข้อมูล Biological Abstracts เป็นฐานข้อมูลบรรณานุกรมที่ครอบคลุมบทความวิจัยจากวารสาร จำนวน 9,000 ชื่อ จากทั่วโลก ในสาขาชีววิทยา พฤกษศาสตร์ จุลชีววิทยา ชีวเคมี การเกษตร และการแพทย์ เป็นต้น

ฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็ม เช่น ฐานข้อมูล Science Direct เป็นฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ครอบคลุมบทความจากวารสาร ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์สุขภาพ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ จำนวนมากกว่า 5,500 ชื่อเรื่อง และฐานข้อมูล e-book Netlibrary เป็นฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบบรรณานุกรมพร้อมเนื้อหาเต็ม ครอบคลุมหนังสือทุกสาขาวิชาจำนวน 8,533 ชื่อ เป็นต้น

บริการ

การให้บริการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง อาจแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ นโยบายของห้องสมุด นโยบายของมหาวิทยาลัย และหลักสูตรที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย โดยทั่วไปห้องสมุดมหาวิทยาลัยมีบริการ (Indian Statistical Institute 2007; Isaacsan 2006: 131; Bain 2007) ดังต่อไปนี้

1. บริการยืม-คืน เป็นบริการให้ยืมทรัพยากรสารสนเทศตามที่ห้องสมุดกำหนด ห้องสมุดแต่ละแห่งอาจกำหนดประเภทของทรัพยากรสารสนเทศที่ยืม ผู้มีสิทธิยืม ระยะเวลา และจำนวนที่ยืมแตกต่างกันไปในแต่ละมหาวิทยาลัย เช่น ห้องสมุดบางแห่งกำหนดระยะเวลาในการยืมแตกต่างกันระหว่างอาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัย ห้องสมุดบางแห่งอนุญาตให้ยืมสื่อโสตทัศนศึกษาออกนอกห้องสมุดได้เฉพาะอาจารย์ เป็นต้น

2. บริการจองหนังสือ เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ในการจองหนังสือที่มีผู้ใช้รายอื่นยืมไป โดยห้องสมุดจะเก็บหนังสือที่ได้รับคืน ไว้ให้ผู้จองตามลำดับก่อนหลัง

ปัจจุบันห้องสมุดให้บริการจองหนังสือทั้งทางเว็บไซต์ของห้องสมุด และการจองด้วยตนเอง

3. บริการยืมระหว่างห้องสมุด เป็นบริการที่ผู้ใช้บริการของห้องสมุดแห่งหนึ่งขอใช้บริการยืมทรัพยากรสารสนเทศ หรือขอถ่ายสำเนาจากห้องสมุดอีกแห่งหนึ่ง โดยมีการตกลงร่วมกันระหว่างห้องสมุดในการให้บริการแก่สมาชิกของห้องสมุดนั้นๆ เป็นการขยายขอบเขตการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้ และผู้ใช้บริการ ไม่ต้องเสียเวลาเดินทางไปยังห้องสมุดอื่น

4. บริการหนังสือสำรอง (Reserved book service) เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดแยกหนังสือที่ผู้สอนกำหนดให้นักศึกษาใช้ศึกษาค้นคว้าและอ่านประกอบในรายวิชาต่างๆ แยกไว้บริการต่างหาก และจำกัดเวลาในการยืมน้อยกว่าการยืมปกติ เช่น ในระหว่างที่ห้องสมุดเปิดบริการยืมใช้ได้ครั้งละ 1-2 ชั่วโมง หากต้องการยืมกลับบ้านต้องขอยืมใกล้เวลาปิดบริการของห้องสมุด เป็นต้น

5. บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดบรรณารักษ์ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ใช้ในการค้นคว้าข้อมูลที่ต้องการ เพื่อให้ได้รับสารสนเทศที่เหมาะสมในเวลาที่รวดเร็ว ผู้ใช้สามารถขอรับบริการได้โดยการติดต่อสอบถามด้วยตนเอง ติดต่อทางโทรศัพท์ ทางไปรษณีย์ หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

6. บริการสารสนเทศทันสมัย (Current awareness service) เป็นบริการที่ห้องสมุดแจ้งให้ผู้ใช้บริการทราบถึงสารสนเทศใหม่ๆ ตามความสนใจของผู้ใช้ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถติดตามสารสนเทศในเรื่องที่สนใจได้อย่างรวดเร็ว ลักษณะของบริการสารสนเทศทันสมัย มีดังนี้

6.1 การจัดทำชื่อทรัพยากรสารสนเทศใหม่ เป็นการแจ้งให้ผู้ใช้ทราบถึงรายการทรัพยากรสารสนเทศใหม่ที่ห้องสมุดได้รับตามประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ และสาขาวิชาต่างๆ โดยอาจจัดทำเป็นเอกสารเก็บใส่แฟ้ม คิดไว้ที่บอร์ดประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด เผยแพร่บนเว็บไซต์ของห้องสมุด หรือจัดส่งไปยังคณะ หรือภาควิชาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

6.2 บริการเลือกสรรสารสนเทศเพื่อเผยแพร่เฉพาะบุคคล (Selective Dissemination of Information Service) เป็นการรวบรวมและจัดทำรายการบรรณานุกรมสารสนเทศเฉพาะเรื่องให้แก่ผู้ใช้ที่แสดงความจำนงไว้

6.3 การจัดแสดงทรัพยากรสารสนเทศใหม่ เป็นการนำทรัพยากรสารสนเทศที่ห้องสมุดได้รับใหม่มาจัดแสดงไว้ในบริเวณที่ผู้ใช้ห้องสมุดเห็นได้ชัดเจน เพื่อให้ผู้ใช้ติดตามทรัพยากรใหม่ๆ และสามารถขอยืมใช้ได้

7. บริการรวบรวมบรรณานุกรม เป็นบริการช่วยค้นหาสารนิเทศในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งที่ผู้ใช้ต้องการ จากหนังสือ วารสาร หรือทรัพยากรสารสนเทศอื่นๆ โดยรวบรวมเป็นรายชื่อภายใต้หัวเรื่องตามประเภทของสื่อ และให้รายละเอียดทางบรรณานุกรมหรืออาจให้สาระสังเขปประกอบด้วย เพื่อให้ผู้ใช้สามารถติดตามค้นหาจากค้นฉบับได้ การรวบรวมบรรณานุกรมอาจทำตามที่ผู้ใชร้องขอ หรือห้องสมุดอาจรวบรวมไว้ให้บริการเองในห้องสมุดในสาขาวิชาที่เป็นที่สนใจของมหาวิทยาลัย

8. บริการสืบค้นสารนิเทศ เป็นบริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์ และฐานข้อมูลซีดีรอม โดยบรรณารักษ์อาจให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้ที่ต้องการสืบค้นด้วยตนเอง หรือบรรณารักษ์เป็นผู้สืบค้นให้ โดยอาจมีค่าใช้จ่ายในการสืบค้นซึ่งขึ้นอยู่กับนโยบายของห้องสมุดแต่ละแห่ง

9. บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้ใช้ทราบถึงบริการและทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภทของห้องสมุด ตลอดจนแนะนำอาคารสถานที่ สถานที่จัดเก็บสารนิเทศ และเครื่องมือช่วยค้น บริการแนะนำการใช้ห้องสมุดอาจทำในลักษณะการปฐมนิเทศห้องสมุด การอบรมการสืบค้นฐานข้อมูล เป็นต้น เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการศึกษา

10. บริการอินเทอร์เน็ต เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นอินเทอร์เน็ตให้กับผู้ใช้ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่จัดบริการอินเทอร์เน็ตไว้เป็นห้องเฉพาะ และกำหนดระยะเวลาในการใช้บริการแต่ละครั้ง

11. บริการถ่ายเอกสาร เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดเครื่องถ่ายเอกสาร เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้ที่ไม่สามารถยืมสิ่งพิมพ์บางประเภทออกไปนอกห้องสมุด ให้สามารถทำสำเนาเอกสารได้ในราคาถูก

เครื่องมือช่วยค้น

ทรัพยากรสารสนเทศที่จัดหาเข้ามาในห้องสมุด จำเป็นต้องจัดทำเครื่องมือช่วยค้น เพื่อช่วยให้ผู้ใช้เข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

โดยทั่วไปเครื่องมือช่วยค้นที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจัดทำ มี 3 ประเภท ได้แก่ รายการออนไลน์ วรรณกรรมวารสารและสารระสังเขป และบรรณานุกรม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. รายการออนไลน์ (Online Public Access Catalog) เป็นเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดทุกประเภทในรูปแบบบรรณานุกรมออนไลน์ ผู้ใช้สามารถใช้ทางเลือกในการสืบค้นได้หลายทางเลือก เช่น ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง หัวเรื่อง คำสำคัญ เลขหมู่หนังสือ เป็นต้น รวมทั้งการใช้กลยุทธ์ในการสืบค้น เช่น AND OR NOT หรือกำหนดขอบเขตของการสืบค้น เช่น กำหนดตามประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ กำหนดตามปี เป็นต้น ผู้ใช้สามารถสืบค้นรายการออนไลน์ได้จากภายในห้องสมุด หรือจากภายนอกห้องสมุด เช่น ที่ทำงาน หรือที่บ้าน รายการออนไลน์นอกจากเป็นเครื่องมือในการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดแล้ว ยังบอกสถานที่จัดเก็บ และสถานะของรายการที่สืบค้นว่ามีผู้ยืมไปหรือไม่ (Wells 2007: 386-394)

2. วรรณกรรมวารสารและสารระสังเขป

วรรณกรรมวารสารเป็นเครื่องมือสำหรับสืบค้นบทความวารสาร ที่มีในห้องสมุดจัดทำในรูปแบบข้อมูลออนไลน์ รายการที่ได้จากวรรณกรรมวารสารครอบคลุมรายการบรรณานุกรมของบทความวารสาร ซึ่งประกอบด้วย ชื่อผู้แต่ง ชื่อบทความ ชื่อวารสาร ปีที่ ฉบับที่ ปีที่พิมพ์ และเลขหน้า ผู้ใช้สามารถใช้ทางเลือกในการสืบค้นได้เช่นเดียวกับรายการออนไลน์ คือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง หัวเรื่อง คำสำคัญ และสามารถใช้กลยุทธ์ในการสืบค้นได้เช่นเดียวกัน

ห้องสมุดบางแห่งจัดทำสารระสังเขปสำหรับสืบค้นบทความวารสาร และเอกสารอื่น โดยให้ทั้งข้อมูลบรรณานุกรม และเนื้อหาของบทความโดยย่อ (Obe and Griffiths 2005: 67-69)

3. บรรณานุกรมเป็นรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ได้แก่ หนังสือวารสาร สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ของห้องสมุด โดยให้รายละเอียดทางบรรณานุกรมตามประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ เช่น บรรณานุกรมหนังสือ ประกอบด้วย ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีพิมพ์ และจำนวนหน้า บางรายการอาจให้เลขหมู่ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงชั้นจัดเก็บได้ บรรณานุกรมที่ห้องสมุดจัดทำ เช่น รายชื่อหนังสือใหม่ รายชื่อวารสารใหม่ รายชื่อสื่อโสตทัศน์ใหม่ (Babb 2006: 451-480) เป็นต้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

การจัดการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จัดการศึกษาเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และระดับปริญญาโททั้งภาคปกติ และ

ภาคนอกเวลาปกติ ประกอบด้วยคณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาการจัดการ วิทยาลัยนานาชาติการท่องเที่ยว และบัณฑิตวิทยาลัย

การศึกษภาคปกติ จัดการเรียนการสอนในเวลาราชการ ปีการศึกษาละ 2 ภาคเรียน คือ ภาคต้นและภาคปลาย ส่วนภาคนอกเวลาปกติมีการเรียนการสอนในวันเสาร์-อาทิตย์ ปีการศึกษาละ 3 ภาคเรียน คือ ภาคต้น ภาคปลาย และภาคฤดูร้อน

สำหรับการจัดการเรียนการสอนของคณะต่างๆ มีดังนี้ (มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี สำนักส่งเสริมและงานทะเบียน 2549)

คณะครุศาสตร์

ระดับปริญญาตรี เปิดสอนทั้งภาคปกติ และภาคนอกเวลาปกติ โดยภาคนอกเวลาปกติเปิดสอน 1 สาขา คือ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ส่วนภาคปกติเปิดสอน 7 สาขา คือ

1. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
2. สาขาวิชาคณิตศาสตร์
3. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์
4. สาขาวิชาศิลปกรรม
5. สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
6. สาขาวิชาภาษาไทย
7. สาขาวิชาสังคมศึกษา

ระดับปริญญาโท เปิดสอนเฉพาะภาคนอกเวลาปกติ 4 สาขา คือ

1. สาขาวิชาบริหารการศึกษา
2. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
3. สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา
4. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา

ระดับอนุปริญญา เปิดสอนเฉพาะภาคนอกเวลาปกติ 1 สาขา คือ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต เปิดสอนเฉพาะภาคนอกเวลาปกติ 1 สาขา คือ ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ระดับปริญญาตรี เปิดสอนทั้งภาคปกติ และภาคนอกเวลาปกติ โดยภาค
นอกเวลาปกติเปิดสอน 3 สาขา คือ สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน สาขาวิชานิติศาสตร์ และสาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ ส่วนภาคปกติเปิดสอน 11 สาขา คือ

1. สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
2. สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ
3. สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
4. สาขาวิชาภาษาไทย
5. สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา
6. สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
7. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
8. สาขาวิชานิติศาสตร์
9. สาขาวิชาศิลปกรรม (แขนงวิชาออกแบบประยุกต์ศิลป์)
10. สาขาวิชาศิลปกรรม (แขนงวิชาออกแบบนิเทศศิลป์)
11. สาขาวิชาศิลปกรรม (แขนงวิชาศิลปะการพิมพ์)

ระดับอนุปริญญา เปิดสอนเฉพาะภาคนอกเวลาปกติ 1 สาขา คือ
สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

ระดับปริญญาโท เปิดสอนทั้งภาคปกติ และภาคนอกเวลาปกติ โดยภาค
ปกติเปิดสอน 1 สาขา คือ สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา ส่วนภาคนอกเวลาปกติเปิดสอน 2
สาขา คือ สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา และสาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ระดับปริญญาตรี เปิดสอนทั้งภาคปกติ และภาคนอกเวลาปกติ โดยภาค
นอกเวลาปกติเปิดสอน 3 สาขา คือ สาขาวิชาสาธารณสุขมูลฐาน สาขาวิชาชีววิทยา และสาขาวิชา
วิทยาการคอมพิวเตอร์ ส่วนภาคปกติเปิดสอน 15 สาขา คือ

1. สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
2. สาขาวิชาเกษตรศาสตร์
3. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การเกษตร
4. สาขาวิชาเคมี
5. สาขาวิชาชีววิทยา
6. สาขาวิชาฟิสิกส์

7. สาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพ
8. สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
9. สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์
10. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาหาร
11. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
12. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
13. สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน
14. สาขาวิชาคณิตศาสตร์
15. สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

ระดับปริญญาโท เปิดสอนเฉพาะภาคนอกเวลาปกติ 1 สาขา คือ สาขาวิชา
วิทยาศาสตร์ศึกษา

ระดับอนุปริญญา เปิดสอนเฉพาะภาคนอกเวลาปกติ 1 สาขา คือ สาขาวิชา
เทคโนโลยีการเกษตร

คณะวิทยาการจัดการ

ระดับปริญญาตรี เปิดสอนทั้งภาคปกติ และภาคนอกเวลา โดยภาคนอก
เวลาปกติเปิดสอน 5 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการจัดการทั่วไป สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ (แขนง
วิชาการเงินและการธนาคาร) สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ (แขนงวิชาการตลาด) สาขาวิชาการ
บริหารธุรกิจ (แขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์) และสาขาวิชาการบริหารธุรกิจ (แขนงวิชาการ
บัญชี) ส่วนภาคปกติเปิดสอน 9 สาขา คือ

1. สาขาวิชาการจัดการทั่วไป
2. สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ (แขนงวิชาการเงินและการธนาคาร)
3. สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ (แขนงวิชาการตลาด)
4. สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ (แขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์)
5. สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ (แขนงวิชาการบัญชี)
6. สาขาวิชานิติศาสตร์ (แขนงวิชาการประชาสัมพันธ์)
7. สาขาวิชานิติศาสตร์ (แขนงวิชาการวารสารศาสตร์)
8. สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ
9. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

ระดับปริญญาโท เปิดสอนเฉพาะภาคนอกเวลาปกติ 1 สาขา คือ สาขาวิชา
บริหารธุรกิจ

วิทยาลัยนานาชาติการท่องเที่ยว

ระดับปริญญาตรี เปิดสอนทั้งภาคปกติ และภาคนอกเวลาปกติ โดยภาคนอกเวลาปกติเปิดสอน 1 สาขา คือ สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ส่วนภาคปกติเปิดสอน 3 สาขา คือ

1. สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
2. สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (แขนงวิชาธุรกิจการบิน)
3. สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ (แขนงวิชาธุรกิจบริการ)

ระดับอนุปริญญา เปิดสอน 1 สาขา คือ สาขาวิชาธุรกิจท่องเที่ยว

บัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย เป็นองค์กรที่มีฐานะเป็นคณะฯ หนึ่ง มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับที่สูงกว่าระดับปริญญาตรี เป็นหน่วยกำกับมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และประสานงานกับคณะต่างๆ ในการจัดการศึกษาร่วมกัน โดยหลักสูตรสาขาวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู รับผิดชอบร่วมกับคณะครุศาสตร์ หลักสูตรสาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา รับผิดชอบร่วมกับคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ หลักสูตรสาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา รับผิดชอบร่วมกับคณะวิทยาศาสตร์ และหลักสูตรสาขาวิชาบริหารธุรกิจ รับผิดชอบร่วมกับคณะวิทยาการจัดการ (มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี บัณฑิตวิทยาลัย 2549)

หอสมุดกลาง

หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ขึ้นอยู่กับสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งมีฐานะเทียบเท่าคณะ จัดตั้งขึ้นตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ประกอบด้วย 4 ส่วนงาน คือ สำนักงานผู้อำนวยการ หอสมุดกลาง ศูนย์คอมพิวเตอร์ และศูนย์ภาษา มีผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นผู้บริหารองค์กร (มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ 2549)

หอสมุดกลาง ประกอบด้วยอาคาร 2 หลังเชื่อมต่อกันระหว่างอาคารบรรณราชนครินทร์ 1 และอาคารบรรณราชนครินทร์ 2 อาคารบรรณราชนครินทร์ 1 เป็นอาคาร 4 ชั้น มีพื้นที่ 1,304 ตารางเมตร อาคารบรรณราชนครินทร์ 2 เป็นอาคารชั้นเดียว พื้นที่ 1,470 ตารางเมตร มีทางเข้าออกได้ทางเดียว คือ อาคารบรรณราชนครินทร์ 1 พื้นที่การดำเนินงานอาคารทั้ง 2 หลัง (มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ หอสมุดกลาง 2549) มีดังนี้

อาคารบรรณราชนครินทร์ 1

ชั้น 1 งานบริการสารนิเทศ งานบริการยืม-คืน งานวารสารและหนังสือพิมพ์ ที่นั่งอ่านวารสารและหนังสือพิมพ์ มุมจัดเก็บกฤตภาคและจุลสาร มุมสืบค้นรายการออนไลน์ของห้องสมุด (OPAC) มุมจัดแสดงทรัพยากรสารนิเทศใหม่ มุมจัดนิทรรศการ ห้องธุรการ ห้องพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศ บอร์ดประชาสัมพันธ์และบริการข่าวสารของห้องสมุด

ชั้น 2 ห้องอ่านหนังสือหมวดวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ห้องจัดแสดงหนังสือเฉลิมพระเกียรติ ห้องอ่านหนังสือ/อินเทอร์เน็ตสำหรับอาจารย์ มุมสืบค้นรายการออนไลน์ของห้องสมุด และ ส่วนให้บริการถ่ายเอกสาร

ชั้น 3 ห้องอ่านหนังสือหมวดสังคมศาสตร์ ห้องอ่านหนังสือคู่มือ แบบเรียน และหลักสูตร ห้องสมุดกฎหมาย ห้องศึกษาค้นคว้า มุมหนังสือท่องเที่ยว

ชั้น 4 ห้องอ่านหนังสืออ้างอิง ห้องบริการสื่อโสตทัศนูปกรณ์ ห้องบริการโฮมเธียร์เตอร์และเคเบิลทีวี (UBC) มุมจัดแสดงนิทรรศการสื่อโสตทัศน์ ห้องศึกษาค้นคว้า ห้องเรียนสำหรับอาจารย์ที่สอนโดยใช้สื่อโสตทัศน์ มุมสืบค้นรายการออนไลน์ของห้องสมุด (OPAC)

อาคารบรรณราชนครินทร์ 2

ห้องอ่านหนังสือหมวดมนุษยศาสตร์ หมวดภาษาและวรรณกรรม ห้องอ่านหนังสือนวนิยาย เรื่องสั้น และหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน ห้องค้นคว้าสำหรับบัณฑิตศึกษา ห้องบริการอินเทอร์เน็ต ห้องค้นคว้าสำหรับผู้บกพร่องทางสายตา ห้องฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ งานบริการสืบค้นฐานข้อมูลงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

หอสมุดกลาง มีวัตถุประสงค์ โครงสร้างการบริหารงาน ทรัพยากรสารนิเทศ เครื่องมือช่วยค้น และบริการ ดังนี้

วัตถุประสงค์

หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน (มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ หอสมุดกลาง 2549) ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาหอสมุดกลางให้เป็นศูนย์กลางการให้บริการทางวิชาการแก่อาจารย์ นักศึกษา บุคลากรในมหาวิทยาลัย

2. เพื่อพัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการ การให้บริการสารสนเทศ ที่สะดวกรวดเร็ว ทันสมัย และตรงกับความต้องการใช้ของอาจารย์และนักศึกษาในมหาวิทยาลัย
3. เพื่อพัฒนาหอสมุดกลางให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชนในท้องถิ่น

โครงสร้างการบริหารงาน

หอสมุดกลาง มีบุคลากรทั้งหมด 20 คน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ 1 คน คูแลรับผิดชอบงานห้องสมุด บรรณารักษ์ 6 คน และเจ้าหน้าที่ 13 คน การบริหารงานภายในห้องสมุดแบ่งเป็น 2 กลุ่มงาน คือ กลุ่มงานธุรการและงานบริการสารสนเทศ และกลุ่มงานเทคนิคและเทคโนโลยีสารสนเทศ มีรายละเอียด ดังนี้

1. กลุ่มงานธุรการและงานบริการสารสนเทศ ประกอบด้วย

- 1.1 งานธุรการ รับผิดชอบงานสารบรรณ งานพัสดุและการเงินงบประมาณ อาคารสถานที่ งานบุคลากร
- 1.2 งานจัดการระบบคุณภาพ รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาของห้องสมุด จัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ (ก.พ.ร.) จัดทำรายงานประจำปี ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 1.3 งานบริการผู้อ่าน รับผิดชอบงานบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด บริการรายชื่อนั่งสือใหม่ งานบริการข่าวสารทันสมัย บริการรวมรวมบรรณานุกรม และคู่มือช่วยค้นทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด งานจัดนิทรรศการเนื่องในโอกาสต่างๆ และประชาสัมพันธ์ห้องสมุด
- 1.4 งานบริการจ่าย-รับ รับผิดชอบบริการยืม-คืน บริการหนังสือจอง บริการจองหนังสือ จัดทำบัตรสมาชิกห้องสมุด จัดทำสถิติผู้ใช้บริการยืม-คืน และติดตามทวงหนังสือเกินกำหนดส่ง

2. กลุ่มงานเทคนิคและงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย

- 2.1 งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ รับผิดชอบคัดเลือกและจัดหาหนังสือ วิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการ จัดเตรียมหนังสือ ซ่อมบำรุงและรักษาทรัพยากรสารสนเทศ
- 2.2 งานเทคโนโลยีสารสนเทศ รับผิดชอบพัฒนาเว็บไซต์ของห้องสมุด และระบบเครือข่าย พัฒนาระบบโปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ ซ่อมบำรุงและรักษาระบบเทคโนโลยีของห้องสมุด

2.3 งานบริการช่วยค้นคว้าวิจัย ให้บริการช่วยค้นคว้าฐานข้อมูลซีดีรอม และฐานข้อมูลออนไลน์ รวมทั้งแหล่งสารนิเทศอื่นๆ บริการอินเทอร์เน็ต ผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

2.4 งานโสตทัศนศึกษา รับผิดชอบงานคัดเลือกและจัดหาสื่อโสตทัศน จัดเตรียมและให้บริการสื่อโสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์ บันทึกรายการสื่อโสตทัศนลงโปรแกรม ห้องสมุดอัตโนมัติ บริการสื่อโสตทัศน ได้แก่ เทปบันทึกภาพ แผ่นบันทึกภาพ (VCD และ DVD) เทปบันทึกเสียง และแผ่นบันทึกเสียง ทั้งด้านสารคดีและบันเทิง

2.5 งานวารสาร รับผิดชอบการคัดเลือกและจัดหาวารสาร ลงทะเบียนวารสารและหนังสือพิมพ์ จัดทำครรชนีวารสาร และให้บริการวารสารและหนังสือพิมพ์

ทรัพยากรสารสนเทศ

ทรัพยากรสารสนเทศของหอสมุดกลาง มี 3 ประเภท คือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ หอสมุดกลาง 2551) ดังนี้

สื่อสิ่งพิมพ์

หนังสือภาษาไทย	143,782	เล่ม
หนังสือภาษาต่างประเทศ	7,579	เล่ม
วารสารภาษาไทย	450	ชื่อเรื่อง
วารสารภาษาอังกฤษ	80	ชื่อเรื่อง
นิตยสาร	40	ชื่อเรื่อง
จุลสาร	80	ชื่อเรื่อง
กฤตภาค	3,100	ชื่อเรื่อง

โสตทัศนวัสดุ

เทปบันทึกเสียง	350	ตลับ
แผ่นบันทึกเสียง (ซีดี)	109	แผ่น
เทปบันทึกภาพ	1,609	ตลับ
แผ่นบันทึกภาพ (วีซีดีและดีวีดี)	4,715	แผ่น
สไลด์	39	แผ่น
ไมโครฟิช	509	แผ่น
แผ่นที่	23	แผ่น

ลูกโลก

2

ลูก

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ฐานข้อมูลออนไลน์ และ ฐานข้อมูลซีดีรอม ดังนี้

1. ฐานข้อมูลออนไลน์ ประกอบด้วยฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดจัดทำ และฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดจัดหา

1.1 ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดจัดทำ มี 4 ฐานข้อมูล ได้แก่

1.1.1 ฐานข้อมูลท้องถิ่น ครอบคลุมด้านอาชีพ อาหาร โบราณสถาน โบราณวัตถุ แหล่งท่องเที่ยว ภูมิปัญญาท้องถิ่น ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.1.2 ฐานข้อมูลบริบทชุมชน ให้ข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน อาชีพ เศรษฐกิจหมู่บ้าน/ชุมชน วัฒนธรรม สาธารณสุข เกษตรกรรม การศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร และระนอง

1.1.3 ฐานข้อมูลเครือข่ายพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ข้อมูลด้านแหล่งการเรียนรู้ทางการศึกษา บุคลากรทางการศึกษา การจัดการศึกษา หลักสูตรการศึกษา การปฏิรูปการศึกษา และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา

1.1.4 ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ (rthesis) เป็นฐานข้อมูลที่จัดเก็บรายงานการวิจัยของอาจารย์ และวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

1.2 ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดจัดหา ห้องสมุดบอกรับ ฐานข้อมูลออนไลน์ด้วยงบประมาณของห้องสมุด จำนวน 1 ฐานข้อมูล คือ ฐานข้อมูลกฤตภาคข่าวออนไลน์ (มติชน) และได้รับจากการบอกรับของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา 7 ฐานข้อมูล ดังนี้

1.2.1 ฐานข้อมูลกฤตภาคข่าวออนไลน์ (มติชน) เป็นฐานข้อมูลที่ รวบรวมข้อมูลข่าวจากหนังสือพิมพ์ ประกอบด้วย ข่าว บทสัมภาษณ์ บทความ บทวิเคราะห์ รายงานหรือข้อเขียนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรภาครัฐและเอกชน รวมทั้งบุคคลสำคัญ และธุรกิจ ห้องสมุดบอกรับ ตั้งแต่ปี 2549-ปัจจุบัน

1.2.2 ฐานข้อมูล Springerlink e-book เป็นฐานข้อมูล ครอบคลุมหนังสือมากกว่า 2,000 ชื่อ จากสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ถึงแวดลอมและพืชศาสตร์ ฟิสิกส์ วิศวกรรมศาสตร์และคอมพิวเตอร์ ชีววิทยาและพฤติกรรมศาสตร์

1.2.3 **ฐานข้อมูล ACM** เป็นฐานข้อมูลทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จากสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง จดหมายข่าว หนังสือ และเอกสารประกอบการประชุม ประกอบด้วยรายการบรรณานุกรม สารระสังเขป บทวิจารณ์ และบทความฉบับเต็ม

1.2.4 **ฐานข้อมูล Lexis.com and Nexis.com** ประกอบด้วย 2 ฐานข้อมูล คือ ฐานข้อมูล Lexis.com เป็นฐานข้อมูลด้านกฎหมาย ประกอบด้วยบทวิจารณ์ ข่าวสารกฎหมาย และข้อมูลคดีความกฎหมาย ส่วนฐานข้อมูล Nexis.com เป็นฐานข้อมูลด้านธุรกิจครอบคลุมด้านบัญชี การเงิน และการธนาคาร ประวัติธุรกิจ จากรายการโทรศัพท์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ วารสาร

1.2.5 **ฐานข้อมูล H.W. Wilson** เป็นฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็ม ด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์ เทคโนโลยี ศิลปะ ธุรกิจ การศึกษา มนุษยศาสตร์ บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ กฎหมาย เกษตรศาสตร์ และเรื่องทั่วไป

1.2.6 **ฐานข้อมูล Web of Science** เป็นฐานข้อมูลครรรชนีการอ้างอิง ประกอบด้วย Science Citation Index, Social Science Citation Index และ Arts and Humanities Index

1.2.7 **ฐานข้อมูล ProQuest Disseartation & Abstract** เป็นฐานข้อมูลที่รวบรวมวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท และปริญญาเอกของสถาบันการศึกษาที่ได้รับการรับรองจากประเทศสหรัฐอเมริกา และแคนาดา รวมทั้งสถาบันการศึกษาจากทวีปยุโรป ออสเตรเลีย และแอฟริกา

1.2.8 **ฐานข้อมูล IEEE/IEE Electronic Library (IEL)** เป็นฐานข้อมูลด้านอิเล็กทรอนิกส์ และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น คอมพิวเตอร์ และวิศวกรรมศาสตร์

นอกจากนี้ ห้องสมุดยังมีฐานข้อมูลเครือข่ายของมหาวิทยาลัย (ThaiLIS) ซึ่งเป็นฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ และรายงานการวิจัยของเครือข่ายห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ร่วมกับสำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา (UniNet) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการพัฒนาระบบจัดเก็บเอกสารสิ่งพิมพ์ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ใช้สามารถสืบค้นได้ผ่านระบบเครือข่ายของมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมโครงการ

2. ฐานข้อมูลซีดีรอม ฐานข้อมูลซีดีรอมที่ให้บริการในห้องสมุด ได้แก่

2.1 **ซีดีรอมวิทยานิพนธ์ไทย** เป็นฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยไทยในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน รวมทั้งหมด 25 แห่ง ให้ข้อมูลในรูปแบบของบรรณานุกรมและสารระสังเขป ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 – 2543 จัดทำโดยศูนย์บริการสารสนเทศทางเทคโนโลยี (TIAC)

2.2 ซีดีรอมกฎหมายไทยกับสิ่งแวดล้อม เป็นฐานข้อมูลด้านกฎหมายไทย พระราชบัญญัติ เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและมลพิษ สาธารณสุข อุตสาหกรรมและการลงทุน ผังเมือง โบราณสถาน การคมนาคม และการบริหารราชการแผ่นดิน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497 - 2540

2.3 ซีดีรอมบรรณานุกรมรายงานการวิจัยกับวิทยานิพนธ์ จัดทำโดยห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ครอบคลุมรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่ห้องสมุดงานวิจัยได้รับ และให้บริการในห้องสมุด ตั้งแต่ปี 2545-2550

2.4 ซีดีรอมกฤตภาคข่าว (มติชน) เป็นข้อมูลข่าวย้อนหลังของฐานข้อมูลกฤตภาคข่าว ซีดีรอมที่ให้บริการครอบคลุม ตั้งแต่ปี 2540-2549

2.5 ซีดีรอมสยามจดหมายเหตุ ครอบคลุมข่าวสารและเหตุการณ์ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ในรอบปีที่ผ่านมา ซีดีรอมที่ให้บริการมีตั้งแต่ปี 2519-2548

เครื่องมือช่วยค้น

หอสมุดกลางได้จัดทำเครื่องมือช่วยค้นสำหรับอาจารย์และนักศึกษาไว้หลายประเภท เพื่อให้สามารถค้นหาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดได้ เครื่องมือช่วยค้นที่ห้องสมุดจัดทำ ได้แก่

1. รายการออนไลน์ (OPAC) เป็นเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภทของห้องสมุด ได้แก่ หนังสือ วารสาร สื่อโสตทัศน และซีดีรอม ผู้ใช้สามารถสืบค้นได้จาก ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง หัวเรื่อง คำสำคัญ และหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศ

2. ครรชนีวารสาร ห้องสมุดได้จัดทำครรชนีวารสารเพื่อให้ผู้ใช้ค้นหาบทความวารสารที่ห้องสมุดขอรับผ่านทางรายการออนไลน์ของห้องสมุด จัดทำจากวารสารภาษาไทยจำนวน 225 ชื่อเรื่อง

3. บรรณานุกรมทรัพยากรสารสนเทศใหม่ของห้องสมุด ได้แก่

3.1 รายชื่อหนังสือใหม่ จัดทำเป็นประจำทุกเดือน เผยแพร่ผ่านบอร์ดประชาสัมพันธ์ และเว็บไซต์ของห้องสมุด

3.2 รายชื่อสื่อโสตทัศน หอสมุดกลางจัดทำรายชื่อสื่อโสตทัศนให้บริการในแฟ้มวีดิทัศน์ และแฟ้มดีวีดี/วีซีดี/ซีดี ที่งานบริการสื่อโสตทัศน และงานบริการสืบค้นสารสนเทศ

บริการ

1. บริการยืม-คืน ห้องสมุดให้บริการยืมทรัพยากรสารสนเทศแก่อาจารย์ นักศึกษา และเจ้าหน้าที่ โดยมีระเบียบในการยืม ดังนี้

- อาจารย์

ยืมหนังสือได้ 20 เล่ม / 120 วัน

ยืมสื่อโสตทัศนได้ 1 ชื่อเรื่อง / 7 วัน

- นักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติ

ยืมหนังสือได้ 5 เล่ม / 7 วัน

- นักศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับอนุปริญญาภาคนอกเวลาปกติ

ยืมหนังสือได้ 5 เล่ม / 14 วัน

- นักศึกษาระดับปริญญาโทภาคปกติและภาคนอกเวลาปกติ

ยืมหนังสือได้ 10 เล่ม / 14 วัน

2. บริการจองหนังสือ เป็นบริการที่หอสมุดกลางจัดให้กับอาจารย์และนักศึกษาในการจองหนังสือเล่มที่มีผู้ขอยืม ไปใช้ เมื่อได้รับหนังสือคืนเจ้าหน้าที่จะเก็บหนังสือนั้นไว้ให้ผู้จองตามลำดับการจองก่อนหลัง ผู้ใช้สามารถจองด้วยตนเอง หรือจองผ่านเว็บไซต์ของห้องสมุด

3. บริการหนังสือตำรอง เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดให้อาจารย์ผู้สอนแจ้งความจำนงขอใช้หนังสือเพื่อให้นักศึกษาที่เรียนในรายวิชานั้นๆ อ่านเพิ่มเติม โดยห้องสมุดจัดแยกไว้ต่างหากจากหนังสือทั่วไป นักศึกษาที่เรียนวิชาในรายวิชานั้นสามารถขอยืมอ่านได้ภายในห้องสมุดครั้งละไม่เกิน 1 ชั่วโมง ถ้าต้องการนำไปอ่านนอกห้องสมุดจะขอยืมได้เวลา 15.00 น. และนำมาคืนในวันรุ่งขึ้น ก่อนเวลา 9.00 น.

4. บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดขึ้นเพื่อให้คำแนะนำในการค้นหาทรัพยากรสารสนเทศในเรื่องที่ต้องการ

5. บริการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูล เป็นบริการที่ห้องสมุดให้บริการสืบค้นสารสนเทศให้กับอาจารย์ นักศึกษา เจ้าหน้าที่ และบุคคลภายนอกจากฐานข้อมูลซีดีรอม และฐานข้อมูลออนไลน์ รวมทั้งการให้บริการสืบค้นวิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย จากแหล่งสารสนเทศต่างๆ

6. บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะสาขา เป็นบริการรวบรวมและจัดทำรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดตามสาขาวิชาที่อาจารย์และนักศึกษาร้องขอ

7. บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด เป็นบริการที่หอสมุดกลางจัดขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้ใช้รู้จักทรัพยากรสารสนเทศและบริการต่าง ๆ ของห้องสมุด สถานที่จัดเก็บ และวิธีการสืบค้น โดยจัดให้บริการ 2 ลักษณะ คือ จัดตามวันเวลาที่ห้องสมุดกำหนด และจัดตามที่ใช้บริการร้องขอ

8. บริการรายชื่อหนังสือใหม่ เป็นบริการรวบรวมรายชื่อหนังสือใหม่ประจำเดือน

จัดทำในรูปแบบปรณานุกรม อาจารย์และนักศึกษาสามารถใช้บริการรายชื่อหนังสือใหม่ได้จากเว็บไซต์ และบอร์ดประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด

9. บริการจัดแสดงทรัพยากรสารสนเทศใหม่ เป็นการจัดแสดงทรัพยากรสารสนเทศใหม่ที่ห้องสมุดได้รับ เช่น หนังสือ วารสาร สื่อโสตทัศน และซีดีรอม โดยหนังสือจัดแสดงไว้ที่ทางเข้าออกบริเวณงานบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า สื่อโสตทัศนจัดแสดงไว้ที่งานสื่อโสตทัศนูปกรณ์ และซีดีรอมจัดแสดงไว้ที่งานบริการสืบค้นฐานข้อมูล

10. บริการจัดนิทรรศการ ห้องสมุดมีการจัดนิทรรศการเนื่องในวันสำคัญต่างๆ และเรื่องที่อยู่ในความสนใจของบุคคลทั่วไป รวมทั้งเนื่องในโอกาสวันพิเศษของมหาวิทยาลัย

11. บริการข่าวสารทันสมัย เป็นบริการที่ห้องสมุดกลางแจ้งให้ผู้ใช้บริการทราบถึงกิจกรรมการดำเนินงานหรือบริการใหม่ๆ ของห้องสมุด โดยเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ และบอร์ดประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด

12. บริการอินเทอร์เน็ต หอสมุดกลางจัดให้มีห้องสำหรับสืบค้นอินเทอร์เน็ต 2 ห้อง คือห้องอินเทอร์เน็ตสำหรับอาจารย์ มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการ 5 เครื่อง และห้องสำหรับนักศึกษา มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการ จำนวน 20 เครื่อง อาจารย์และนักศึกษาสามารถใช้บริการได้โดยไม่จำกัดระยะเวลา

13. บริการเคเบิลทีวี (UBC) เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดห้องเฉพาะสำหรับชมรายการโทรทัศน์ทั้งในและต่างประเทศ อาจารย์และนักศึกษาสามารถขอใช้บริการได้เป็นกลุ่ม ครั้งละไม่ต่ำกว่า 5 คน

14. บริการโฮมเธียเตอร์ เป็นบริการห้องชมภาพยนตร์สำหรับอาจารย์และนักศึกษา ผู้ใช้บริการสามารถเลือกภาพยนตร์เรื่องที่ต้องการได้จากฐานข้อมูลรายการออนไลน์ (OPAC) จากแฟ้มวีดิทัศน์ และแฟ้มดีวีดี/วีซีดี/ซีดี ของห้องสมุด โดยกำหนดผู้ชมครั้งละไม่ต่ำกว่า 5 คน

15. บริการห้องอ่านหนังสือสำหรับอาจารย์ ห้องสมุดได้จัดห้องไว้ 2 ห้อง สำหรับอาจารย์เพื่อการศึกษา ค้นคว้า พร้อมทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการสืบค้นข้อมูล และเครื่องพิมพ์ โดยไม่จำกัดระยะเวลาในการใช้

16. บริการถ่ายเอกสาร หอสมุดกลางจัดเครื่องถ่ายเอกสารไว้ให้บริการ 2 จุด คือ อาคารบรรณราชนครินทร์ 1 (ชั้น 2) และอาคารบรรณราชนครินทร์ 2

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยในประเทศที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พบว่า มี 5 เรื่อง โดย 2 เรื่องเป็นงานวิจัยที่ศึกษาการใช้ห้องสมุดโดยตรง ได้แก่ งานวิจัยของวิภา บุญแดง (2546) และงานวิจัยของโสภี อุณรุท (2546) ส่วนอีก 3 เรื่อง เป็นงานวิจัยที่ศึกษาความต้องการใช้ห้องสมุด โดยส่วนหนึ่งกล่าวถึงการใช้อาคารห้องสมุด ดังปรากฏรายละเอียด ดังนี้

วิภา บุญแดง (2546) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้หอสมุดปริทัศน์นวมยงค์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในด้านวัตถุประสงค์ ความถี่ในการใช้ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหา บริการ และปัญหาในการใช้หอสมุดปริทัศน์นวมยงค์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 608 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและนำมาวิเคราะห์ได้ จำนวน 494 ชุด ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการสอน เข้าใช้ 2-3 ครั้ง/เดือน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการทำรายงาน ภาคนิพนธ์ และวิทยานิพนธ์ และเข้าใช้มากกว่า 1 ครั้ง/สัปดาห์ ทรัพยากรสารสนเทศประเภทที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ คือ หนังสือวิชาการภาษาอังกฤษ ส่วนนักศึกษาใช้หนังสือวิชาการภาษาไทย เนื้อหาที่อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ คือ หมวดวิชาเศรษฐศาสตร์ บริการที่อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้คือ บริการยืม-คืน ส่วนปัญหาที่อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้แก่ มีรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการในฐานข้อมูล แต่หาตัวเล่มไม่พบ

โสภี อุณรุท (2546) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการใช้ห้องสมุดของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาภาคนอกเวลาราชการ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในด้านวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุด ความถี่ในการใช้ห้องสมุด การรู้จักวิธีใช้ห้องสมุด วิธีค้นเรื่องในห้องสมุด ภาษาของสิ่งพิมพ์ที่ใช้ ฐานข้อมูลที่ใช้ และปัญหาในการใช้ห้องสมุด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาภาคนอกเวลาราชการ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 65 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและนำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 59 ชุด ผลการวิจัยพบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการเรียน ใช้ห้องสมุดมากกว่าสัปดาห์ละครั้ง ใช้หนังสือภาษาไทย และสืบค้นจากรายการออนไลน์ของห้องสมุด ปัญหาที่นิสิตส่วนใหญ่ประสบ คือ หนังสือที่ต้องการมีไม่เพียงพอ

ประภารัตน์ นววิภาพันธ์ (2540) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการใช้หอสมุดกลางของ นักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านวัตถุประสงค์ ความถี่ในการใช้ วิธีการเข้าถึงสารสนเทศ ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาในการใช้ห้องสมุด และความต้องการใช้ ห้องสมุดในด้านทรัพยากรสารสนเทศ และบริการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาระดับ ปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 443 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและนำมาวิเคราะห์ ได้ จำนวน 391 ชุด ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อทำรายงาน ใช้ ห้องสมุดสัปดาห์ละ 2 ครั้ง สืบค้นโดยการสำรวจตามชั้นหนังสือ นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้หนังสือ ความรู้ทั่วไป และปัญหาที่นักศึกษาส่วนใหญ่ประสบ คือ ไม่มีเทคโนโลยีที่เป็นเครื่องมือในการ สืบค้น

ขนิษฐา พละการ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการสารสนเทศและปัญหาของ ผู้ใช้บริการในสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สภาพการใช้บริการ สารสนเทศของผู้ใช้บริการในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา และปัญหาการใช้สารสนเทศของ ผู้ใช้บริการในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ อาจารย์ นักศึกษา ระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากาภาคปกติ และภาคพิเศษ ของมหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 604 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและนำมา วิเคราะห์ได้ จำนวน 527 ชุด ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุด 2-3 ครั้ง/ เดือน ในขณะที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาเข้าใช้หอสมุด 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ อาจารย์และนักศึกษาทั้งระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิธีสืบค้น โดยการ สอบถามบรรณารักษ์ ส่วนใหญ่ใช้บริการยืม-คืน ปัญหาที่อาจารย์ประสบในระดับมากที่สุด คือ หนังสือภาษาอังกฤษมีน้อย ปัญหาที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีประสบในระดับมากที่สุด คือ ระยะเวลาการใช้บริการอินเทอร์เน็ต ส่วนปัญหาที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาประสบในระดับมาก ที่สุด คือ คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศในสำนักหอสมุดมีจำนวนน้อย

สุณีพร อมตพร (2545) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการใช้สารสนเทศของนักเรียนนาย เรือในหอสมุดโรงเรียนนายเรือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความต้องการใช้สารสนเทศใน หอสมุดโรงเรียนนายเรือ และปัญหาการใช้สารสนเทศของนักเรียนนายเรือในหอสมุดโรงเรียน นายเรือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 1-5 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 665 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ได้รับแบบสอบถาม กลับคืนและนำมาวิเคราะห์ได้ จำนวน 593 ชุด ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า นักเรียนนายเรือส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดเพื่อพักผ่อนและความบันเทิง เข้าใช้ห้องสมุดมากกว่า

สัปดาห์ละครั้ง ใช้วิธีสืบค้นโดยการสำรวจจากชั้นหนังสือ ปัญหาที่นักเรียนนายเรือประสบในระดับมาก คือ วารสารที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด

งานวิจัยต่างประเทศ

สำหรับงานวิจัยในต่างประเทศ พบว่า มีงานวิจัย 1 เรื่องที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัย คือ งานวิจัยของ Reed และ Tanner ส่วนอีก 3 เรื่อง เป็นการศึกษาเฉพาะการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด ได้แก่

Reed และ Tanner (2001) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการสารสนเทศและการใช้บริการห้องสมุดของอาจารย์สาขาจิตรศิลป์มหาวิทยาลัย Texas Tech University ในด้านการสืบค้น การใช้บริการ รูปแบบและภาษาของทรัพยากรสารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ อาจารย์สาขาจิตรศิลป์จำนวน 92 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ จำนวน 48 ชุด ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการทำวิจัย สืบค้นโดยใช้รายการออนไลน์ของห้องสมุด ใช้บริการยืม-คืน และใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ประเภทหนังสือ

Ajala (1997) ได้ศึกษาเรื่องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในห้องสมุด Ibadan University ประเทศไนจีเรีย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในด้านวัตถุประสงค์ ความถี่ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้ และวิธีการสืบค้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจำนวน 200 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 170 ชุด ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาวิจัย มีความถี่ในการใช้ห้องสมุดไม่แน่นอน ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้ คือ วารสาร และสืบค้นโดยการสอบถามจากเจ้าหน้าที่ห้องสมุด

Majid และ Tan (2002) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัย Nanyang Technological University ประเทศสิงคโปร์ ในด้านวัตถุประสงค์ในการใช้ ความถี่ในการใช้ ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้ และปัญหาในการใช้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ จำนวน 200 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ จำนวน 102 ชุด ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการเรียน ความถี่ในการใช้ 2-5 ครั้งต่อสัปดาห์ ทรัพยากรสารสนเทศที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ คือ หนังสือ สืบค้นโดยใช้รายการออนไลน์ของห้องสมุด ปัญหาที่นักศึกษาส่วนใหญ่

ประสบ คือ ห้องสมุดขาดการประชาสัมพันธ์ในการให้บริการฐานข้อมูลทำให้ไม่ทราบว่าห้องสมุดมีทรัพยากรสารสนเทศเหล่านั้นอยู่

Korobili และ Tilikidou (2006) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดของอาจารย์ ในสถาบัน Technological Educational Institution of Thessaloniki ประเทศกรีซ ในด้านความถี่ในการใช้ ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้ และปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นอาจารย์ จำนวน 350 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ จำนวน 197 ชุด ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อประกอบการสอน ใช้ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดทุกสัปดาห์ ส่วนใหญ่ใช้หนังสือ สืบค้นทรัพยากรสารสนเทศโดยสอบถามจากเพื่อนร่วมงาน ปัญหาที่อาจารย์ส่วนใหญ่ประสบ คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้นมีจำนวนน้อย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ห้องสมุดและปัญหาในการใช้ห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษาในห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศดังกล่าวข้างต้น จำนวน 9 เรื่อง สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุด

ผลการวิจัยของ โสภี อุณรุท (2546) พบว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Majid และ Tan (2002) ที่พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการเรียน ในขณะที่งานวิจัยของ ประภารัตน์ นววิภาพันธ์ (2540) พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อทำรายงาน วิชา บุญแดง (2546) พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการทำรายงาน ภาคนิพนธ์ และวิทยานิพนธ์ สุณีพร อมตพร (2545) พบว่า นักเรียนนายเรือส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อพักผ่อนและความบันเทิง และผลการวิจัยของ Ajala (1997) พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาวิจัย

ส่วนวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดของอาจารย์ ผลการวิจัยของ วิชา บุญแดง (2546) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการสอน ส่วนผลการวิจัยของ Reed และ Tanner (2001) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อการทำวิจัย

2. ความถี่ในการใช้ห้องสมุด

ผลการวิจัยของ วิชา บุญแดง (2546) พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดมากกว่า 1 ครั้ง / สัปดาห์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โสภี อุณรุท (2546) และสุณีพร อมตพร (2545) ที่พบว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ และนักเรียนนายเรือส่วน

ใหญ่ใช้ห้องสมุดมากกว่าสัปดาห์ละครั้ง ในขณะที่ผลการวิจัยของ ประภารัตน์ นววิภาพันธ์ (2540) พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ผลการวิจัยของชนิษฐา พละการ (2544) พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโทส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุด 1-2 ครั้ง / สัปดาห์ ผลการวิจัยของ Ajala (1997) พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาใช้ห้องสมุดไม่แน่นอน และผลการวิจัยของ Majid และ Tan (2002) ที่พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุด 2-5 ครั้ง / สัปดาห์

ส่วนความถี่ในการใช้ห้องสมุดของอาจารย์ ผลการวิจัยของ ชนิษฐา พละการ (2544) และผลการวิจัยของ วิภา บุญแดง (2546) ปრაกฏสอดคล้องกัน คือ อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุด 2-3 ครั้ง / เดือน ในขณะที่ผลการวิจัยของ Korabili และ Tilikidou (2006) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดทุกสัปดาห์

3. ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้

ผลการวิจัย 5 เรื่อง ปრაกฏผลสอดคล้องกัน คือ อาจารย์และนักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ใช้หนังสือ ได้แก่ ผลการวิจัยของ วิภา บุญแดง (2546) พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้หนังสือวิชาการภาษาไทย และอาจารย์ส่วนใหญ่ใช้หนังสือวิชาการภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยของประภารัตน์ นววิภาพันธ์ (2540) พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ใช้หนังสือความรู้ทั่วไป ผลการวิจัยของโสภี อุณรุท (2546) พบว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้หนังสือภาษาไทย ผลการวิจัยของ Majid และ Tan (2002) พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ใช้หนังสือ และผลการวิจัยของ Reed และ Tanner (2001) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้หนังสือ ในขณะที่ผลการวิจัยของ Ajala (1997) พบแตกต่างกันคือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้วารสาร

4. เนื้อหาทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้

ผลการวิจัยของวิภา บุญแดง (2546) พบว่า เนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้ คือ หมวดวิชาเศรษฐศาสตร์

5. บริการที่ใช้

ผลการวิจัยของ วิภา บุญแดง (2546) พบว่า อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้บริการยืม-คืน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชนิษฐา พละการ (2544) ที่พบว่า อาจารย์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับปริญญาโทส่วนใหญ่ใช้บริการยืม-คืน และผลการวิจัยของ Reed และ Tanner (2001) ที่พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้บริการยืม-คืน

6. วิธีการสืบค้น

ผลการวิจัยของ ประภารัตน์ นววิภาพันธ์ (2540) พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ใช้วิธีสืบค้นโดยการสำรวจจากชั้นหนังสือ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุณีพร อมตพร (2545) ที่พบว่า นักเรียนนายเรือส่วนใหญ่ใช้วิธีสืบค้นโดยการสำรวจจากชั้นหนังสือ ในขณะที่ผลการวิจัยของ ขนิษฐา พละการ (2544) พบว่า อาจารย์นักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักศึกษาระดับปริญญาโทส่วนใหญ่ใช้วิธีสืบค้นโดยการสอบถามจากบรรณารักษ์ เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ Ajala (1997) ที่พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิธีสืบค้นโดยการสอบถามเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ส่วนผลการวิจัยของ โสภี อุณรุท (2546) และผลการวิจัยของ Majid และ Tan (2002) ปรากฏสอดคล้องกันคือ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่และนักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ใช้วิธีสืบค้นจากรายการออนไลน์ของห้องสมุด เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ Reed และ Tanner (2001) ที่พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วิธีสืบค้นจากรายการออนไลน์ของห้องสมุด ในขณะที่ผลการวิจัยของ Korobili และ Tilikidou (2006) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วิธีสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดโดยสอบถามจากเพื่อนร่วมงาน

7. ปัญหาในการใช้

ผลการวิจัยของ วิภา บุญแดง (2546) พบว่า ปัญหาที่อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาประสบในระดับมาก คือ มีรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการในฐานข้อมูลแต่หาตัวเล่มไม่พบ ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยของ โสภี อุณรุท (2546) ที่พบว่า ปัญหาที่นิตระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ประสบ คือ หนังสือที่ต้องการมีไม่เพียงพอ ผลการวิจัยของ ประภารัตน์ นววิภาพันธ์ (2540) ที่พบว่า ปัญหาที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ประสบ คือ ไม่มีเทคโนโลยีที่เป็นเครื่องมือในการสืบค้น ผลการวิจัยของ สุณีพร อมตพร (2545) ที่พบว่า ปัญหาที่นักเรียนนายเรือประสบในระดับมาก คือ วารสารที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด ผลการวิจัยของ Majid และ Tan (2002) ที่พบว่า ปัญหาที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ประสบ คือ ห้องสมุดขาดการประชาสัมพันธ์ในการให้บริการฐานข้อมูลทำให้ไม่ทราบว่าห้องสมุดมีฐานข้อมูลเหล่านั้น และผลการวิจัยของ Korobili และ Tilikidou (2006) ที่พบว่า ปัญหาที่อาจารย์ส่วนใหญ่ประสบ คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้นมีจำนวนน้อย ส่วนผลการวิจัยของ ขนิษฐา พละการ (2544) พบว่า ปัญหาที่อาจารย์ประสบในระดับมากที่สุด คือ หนังสือภาษาอังกฤษมีน้อย ปัญหาที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีประสบในระดับมากที่สุด คือ ระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ต และปัญหาที่นักศึกษาระดับปริญญาโทประสบในระดับมากที่สุด คือ คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศในห้องสมุดมีจำนวนน้อย